Lietas arhīva Nr. A42-01045-20/26
ECLI:LV:ADRJRIT:2020:1102.A420290519.4.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2020. gada 2. novembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis Romāns Dončenko,

piedaloties pieteicējam un trešās personas biedrības „Mednieku klubs „Ķeipene”” pārstāvim /pers. D/ un pieteicēja juridiskās palīdzības sniedzējam zvērinātam advokātam Zigfrīdam Berezovskim,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra – pārstāvei /pers. F/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. D/ pieteikuma par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra galvenās valsts notāres 2019. gada 21. oktobra lēmuma Nr. 1?5n/274 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra (turpmāk arī – Reģistrs) valsts notārs, pamatojoties uz biedrības „Mednieku klubs „Ķeipene”” (turpmāk arī – Biedrība) 2019. gada 5. augusta pieteikumu, 2019. gada 29. augustā pieņēma lēmumu Nr. 6-24/94660 (turpmāk – sākotnējais lēmums) ierakstīt biedrību un nodibinājumu reģistrā izmaiņas par Biedrības juridisko adresi un izmaiņas Biedrības izpildinstitūcijas (amatpersonu) sastāvā.
Pieteicējs /pers. D/, kurš laika periodā no 2019. gada 26. jūnija līdz 29. augustam, no 2020. gada 31. jūlija līdz 9. septembrim un no 2020.gada 6. oktobra līdz šā sprieduma sastādīšanas brīdim reģistrēts kā Biedrības valdes loceklis, minēto lēmumu apstrīdēja Reģistra galvenajai valsts notārei.

[2] Ar Reģistra galvenās valsts notāres 2019. gada 21. oktobra lēmumu Nr. 1?5n/274 (turpmāk arī – Lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Lēmuma pamatā ir turpmāk izklāstītie argumenti.
[2.1] Pieteicējs norādījis uz iespējamiem likumpārkāpumiem Biedrības lēmumu pieņemšanā, savukārt Reģistrs atsaucies uz likuma „Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru” 18.[1] panta otro daļu, kas noteic, ka Reģistra kompetencē neietilpst biedrības vai nodibinājuma lēmuma pieņemšanas faktisko apstākļu pārbaude. Reģistrs nepārbauda iesniegto dokumentu sastādīšanas apstākļus un tajos atspoguļoto faktu patiesumu, bet gan to, vai reģistrējamie dokumenti ir sastādīti atbilstoši normatīvajiem aktiem. Reģistra valsts notārs nav tiesīgs izdarīt pieņēmumu, ka reģistrējamajos dokumentos norādītās ziņas neatbilst patiesībai, kaut arī ir ieinteresētās personas, kas tā apgalvo.
[2.2] Reģistra valsts notāram nav tiesību izšķirt privāttiesiskus strīdus vai vērtēt pierādījumus šādos strīdos. Strīdi par reģistrējamo dokumentu sastādīšanas faktiskajiem apstākļiem ir izskatāmi vispārējās jurisdikcijas tiesā civilprocesuālā kārtībā bez Reģistra starpniecības.
[2.3] Biedru reģistru kārto pati biedrība. Reģistra rīcībā nav informācijas par Biedrības biedriem, jo saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 15. pantu ziņas par biedrības biedriem nav ierakstāmas biedrību un nodibinājumu reģistrā. Arī valdes lēmums, ar kuru biedru izslēdz no biedrības, pamatojoties uz Biedrību un nodibinājumu likuma 31. pantu, nav dokuments, kas iesniedzams Reģistrā. Valdes lēmumi ir juridiskas personas iekšējie dokumenti, kas ir saistoši juridiskajai personai iekšēji, bet ne trešajām personām. Reģistra valsts notārs nepārbauda biedrības biedru aktuālo sastāvu un biedru sastāva maiņas pamatu.
[2.4] Reģistrā ir saņemts Biedrības 2019. gada 3. augusta ārkārtas biedru sapulces protokols, kurā ir norādītas visas normatīvajos aktos noteiktās ziņas, tostarp atspoguļoti biedru sapulces pieņemtie lēmumi, un no kura redzams, ka biedru sapulce ir sasaukta normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja pieteicējs uzskata, ka minētais protokols nav spēkā, jo to parakstījis no Biedrības izslēgtais biedrs, tad pieteicējam ir tiesības vērsties tiesā ar prasību par pieņemto lēmumu atzīšanu par spēkā neesošiem. Ja Reģistram tiks iesniegts spēkā stājies tiesas spriedums, ar kuru atzīts, ka Biedrības 2019. gada 3. augusta biedru sapulcē pieņemtie lēmumi, uz kuru pamata izdarīti ieraksti biedrību un nodibinājumu reģistrā, ir spēkā neesoši, Reģistram būs tiesisks pamats pārskatīt sākotnējo lēmumu.
[2.5] Minētais protokols noformēts, ievērojot dokumenta juridiskā spēka prasības atbilstoši Dokumentu juridiskā spēka likuma 4. panta pirmajai un ceturtajai daļai, Biedrību un nodibinājumu likuma 37. panta ceturtajai daļai. Līdz ar to pieteicēja apgalvojums, ka pieteikumam par izmaiņu reģistrēšanu nav juridiska spēka, nav pamatots.

[3] Pieteicējs vērsās tiesā ar pieteikumu par Lēmuma atcelšanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] Sākotnējais lēmums pieņemts, pamatojoties uz fiktīviem dokumentiem. Reģistram tīši un apzināti ir sniegtas nepatiesas ziņas par Biedrības biedriem, sapulces sasaukšanu, sapulcē pieņemtajiem lēmumiem.

[3.2] /pers. I/, kurš iesniedzis Reģistrā pieteikumu par izmaiņu reģistrēšanu, ar Biedrības valdes 2019. gada 26. jūlija lēmumu ir bijis izslēgts no Biedrības sakarā ar rupjiem pārkāpumiem, tai skaitā likumu un Biedrības statūtu neievērošanu, apzinātu kaitniecību Biedrības interesēm u. c. /pers. I/ nav iebildis pret šo lēmumu. Tāpat /pers. I/ nav apstrīdējis Reģistra valsts notāra 2019. gada 26. jūnija lēmumu, ar kuru reģistrētas izmaiņas Biedrības valdes sastāvā, atceļot viņu no Biedrības valdes locekļa amata.

[3.3] Reģistram bija jāziņo tiesībsargājošām iestādēm par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu. Reģistrs ignorējis pieteicēja norādītos likumpārkāpumus.

[4] Paskaidrojumā tiesai Reģistrs norāda, ka prasību neatzīst un uzskata par nepamatotu, pamatojoties uz pārsūdzētajā Lēmumā norādītajiem argumentiem.

[5] Biedrība, kas lietā pieaicināta trešās personas statusā, paskaidrojumos tiesai pieteikumu uzskata par nepamatotu un noraidāmu, bet Lēmumu – par tiesisku, norādot turpmāk minētos apsvērumus.

[5.1] Pieteikuma parakstīšanas brīdī, kā arī pirms tam pieteicējs nekad nav bijis tiesiski ievēlēts biedrības valdes loceklis. Tā kā pieteikums iesniegts Biedrības vārdā un to ir parakstījis pieteicējs, pieteikumu nebūtu jāpieņem izskatīšanai. Nekas neliecina par to, ka pieteikums iesniegts pieteicēja vārdā.

[5.2] Pieteicēja apgalvojumi nav apstiprināti ar pierādījumiem, nav juridiskas argumentācijas.

[5.3] Nav patiess pieteicēja apgalvojums, ka /pers. I/ nebija apstrīdējis Reģistra valsts notāra 2019. gada 26. jūnija lēmumu Nr. 6-24/78642. Minētais lēmums tika apstrīdēts un tika atstāts negrozīts.

[5.4] /pers. I/ ir iesniedzis Zemgales rajona tiesā prasības pieteikumu, lai atzītu biedrības 2019. gada 17. jūnija biedru sapulci un tajā pieņemtos lēmumus par spēkā neesošiem. Minētajā sapulcē pieteicējs un /pers. J/ prettiesiski tika iecelti biedrības valdes locekļa amatā. Biedrība šajā tiesvedībā (lieta Nr. C73548619) ir atbildētājas statusā un, iesniedzot paskaidrojumus, /pers. I/ prasību ir atzinusi pilnā apmērā.

[5.5] Dokumenti, uz kuru pamata tika pieņemts sākotnējais lēmums, satur visus rekvizītus, kas noteikti Dokumentu juridiskā spēkā likumā un Biedrību un nodibinājumu likumā. Sapulce, kas atspoguļota protokolā, ir sasaukta normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā.

[5.6] /pers. I/ kopā ar biedriem sasauca ārkārtas sapulci pirms viņa izslēgšanas no biedrības.

[5.7] Reģistram jāpārbauda iesniegtajos dokumentos minēto faktu atbilstība likumam, nevis faktiskajam stāvoklim. Pieteikumā izteiktais prasījums pārbaudīt faktiskos apstākļus ir pretējs Reģistra kompetencei.

[6] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu, papildus izvirzot prasījumu par pienākuma uzlikšanu Reģistram aizliegt turpmāk reģistrēt izmaiņas Biedrības valdē un citas izmaiņas /pers. B/, /pers. I/, /pers. K/, /pers. L/ un /pers. M/.

[7] Tiesas sēdē Reģistra pārstāve pieteikumu neatzina un lūdza tiesu to noraidīt. Attiecībā uz tiesas sēdē izteikto prasījumu par pienākuma uzlikšanu Reģistram turpmāk aizliegt reģistrēt par Biedrības amatpersonām pieteicēja norādītās personas paskaidroja, ka ierakstu par noteikta veida aizliegumu kā nodrošinājuma līdzekli Reģistrs var pieņemt tikai uz atbilstoša tiesas nolēmuma pamata.

Motīvu daļa

[8] Vispirms lietā precizējams pieteikuma priekšmets.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta trešo daļu administratīvais akts ir spēkā tik ilgi, līdz to atceļ, izpilda vai vairs nevar izpildīt sakarā ar faktisko vai tiesisko apstākļu maiņu.

Lēmums par ieraksta izdarīšanu komercreģistrā ir administratīvais akts ar ilgstošu iedarbību, jo tas paredz izdarīt komercreģistrā ierakstu, kas kā aktuālais ieraksts minētajā reģistrā atspoguļojams noteiktu laika posmu – līdz jauna ieraksta, kas savukārt izdarāms uz jauna lēmuma pamata, izdarīšanai. Lēmums par ieraksta izdarīšanu komercreģistrā ir spēkā tik ilgi, kamēr tiek pieņemts jauns lēmums, kas vai nu tieši atceļ pirmo lēmumu, vai aizstāj to, paredzot izdarīt jaunu ierakstu tā ieraksta vietā, kura izdarīšanu paredz pirmais lēmums. Līdz tam laikam komercreģistrā kā aktuālais ieraksts tiek atspoguļots tas, kura ierakstīšanu paredz pirmais (tobrīd spēkā esošais) lēmums (*sk. Senāta 2015. gada 30. marta sprieduma lietā Nr. SKA?136/2015 (A420625810) 14. punktu, 2013. gada 7. janvāra sprieduma lietā Nr. SKA?28/2013 (A42705709) 12. punktu, 2011. gada 13. maija sprieduma lietā Nr. SKA?210/2011 (A42608007) 9. un 10. punktu*).

Ņemot vērā, ka lēmums par ieraksta izdarīšanu komercreģistrā ir administratīvais akts ar ilgstošu iedarbību, tas līdz ar ieraksta izdarīšanu nezaudē spēku un tā tiesiskā iedarbība turpinās laika posmā no ieraksta izdarīšanas komercreģistrā līdz nākamā lēmuma pieņemšanai, kas tieši atceļ pieņemto lēmumu vai arī aizstāj to (*sk. Senāta 2015. gada 30. marta sprieduma lietā Nr. SKA?136/2015 (A420625810) 14. punktu, 2011. gada 15. decembra sprieduma lietā Nr. SKA?451/2011 (A42587307) 9. punktu*).

Tiesa norāda, ka minētās Senāta atziņas saistībā ar Reģistra lēmumiem par ierakstu izdarīšanu komercreģistrā, ir vienlīdz attiecināmas arī uz ierakstiem Reģistra vestajā biedrību un nodibinājumu reģistrā.

Tiesa konstatē, ka Reģistrs ir pieņēmis vairākus lēmumus, ar kuriem biedrību un nodibinājumu reģistrā attiecībā uz Biedrību reģistrētas ziņas, citstarp par izmaiņām Biedrības izpildinstitūcijas (amatpersonu) sastāvā. Proti, ar Reģistra valsts notāra 2020. gada 31. jūlija lēmumu citstarp nolemts ierakstīt biedrību un nodibinājumu reģistrā izmaiņas par Biedrības juridisko adresi un veikt izmaiņas izpildinstitūcijas (amatpersonu) sastāvā, atbrīvojot no Biedrības valdes /pers. B/, /pers. I/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/ un ieceļot jaunu valdi – pieteicēju, /pers. J/, /pers. O/, /pers. P/, /pers. R/ (*lietas 117. lapa*). Savukārt ar Reģistra 2020. gada 9. septembra lēmumu Nr. 6-24/88882 vēlreiz reģistrētas izmaiņas attiecībā uz Biedrības juridisko adresi un izpildinstitūcijas (amatpersonu) sastāvu, atbrīvojot no Biedrības valdes pieteicēju, /pers. J/, /pers. O/, /pers. P/, /pers. R/ un ieceļot valdē /pers. B/, /pers. I/, /pers. K/, /pers. L/ un /pers. M/ (*lietas 118. lapa*). Visbeidzot, ar Reģistra valsts notāra 2020. gada 6. oktobra lēmumu Nr. 6-24/97319 atkārtoti mainīta Biedrības juridiskā adrese un veiktas izmaiņas valdes sastāvā: no tās atbrīvoti /pers. B/, /pers. I/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/ un iecelti pieteicējs, /pers. J/, /pers. O/, /pers. P/ un /pers. R/ (*lietas 119. lapa*).

Secināms, ka Lēmums ir zaudējis spēku līdz ar nākamā Reģistra lēmumu pieņemšanu par biedrības juridisko adresi un valdes sastāvu, kas attiecīgi ir aizstājis Lēmumu. Tādēļ tiesā var būt skatāms vienīgi prasījums par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku.

[9] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 184. panta otrajai daļai pieteikumu var iesniegt arī par administratīvā akta atzīšanu par prettiesisku, ja

tas ir nepieciešams atlīdzinājuma pieprasīšanai vai lai novērstu līdzīgu gadījumu atkārtošanos. Šādu pieteikumu var iesniegt, ja attiecīgās tiesiskās intereses nav iespējams īstenot ar šā panta pirmajā daļā minētajiem pieteikumiem.

Pieteicējs, pamatojot savu interesi prasīt Lēmuma atzīšanu par prettiesisku, norādīja, ka tas ir nepieciešams, lai novērstu līdzīgu gadījumu atkārtošanos.

Juridiskajā literatūrā, analizējot Administratīvā procesa likuma 184. panta otrās daļas tiesiskā sastāva pazīmi „lai novērstu līdzīgu gadījumu atkārtošanos", norādīts, ka tam jābūt nevis teorētiskam pieņēmumam, bet diezgan ticamai iespējai, ka tādos pašos tiesiskos un faktiskos apstākļos samērā tuvā laikā iestāde varētu rīkoties tieši tāpat (*sk. Briede J. 82. panta komentārs. Grām.: Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Briede J. (Zin. red.) Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 814. lpp.*).

Ņemot vērā to, ka īsā laika posmā saistībā ar Biedrības valdes sastāva maiņu ir tikuši pieņemti vairāki lēmumi, kas ir izmainījuši pieteicēja kā Biedrības amatpersonas tiesisko statusu, tiesa uzskata, ka objektīvi pastāv ticama iespēja, ka nākotnē var atkārtoties līdzīgi gadījumi.

Līdz ar to tiesvedība lietā ir turpināma, izskatot prasījumu par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku.

[10] Administratīvā procesa likuma 28. panta pirmā daļa paredz, ka par trešo personu administratīvajā procesā var būt persona, kuras tiesības vai tiesiskās intereses attiecīgais administratīvais akts var ierobežot vai kuru var skart tiesas spriedums lietā.

Ar tiesneša 2019. gada 27. novembra lēmumu par lietas ierosināšanu lietā kā trešā persona bez patstāvīgiem prasījumiem atbildētājas pusē tika pieaicināta Biedrība, ņemot vērā to, ka Lēmums noregulēja tiesisko situāciju saistībā ar Biedrības juridiskās adreses un Biedrības izpildinstitūcijas (amatpersonu) sastāva maiņu.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 28. panta septītajai daļai, ja tiesa konstatē, ka trešā persona lietā pieaicināta nepamatoti, tiesa lemj par trešās personas statusa atņemšanu šai personai.

Ņemot vērā, ka Administratīvā procesa likuma 184. panta otrajā daļā paredzētā prasījuma ietvaros tiesa vien sniedz savu vērtējumu par pagātnē esoša notikuma tiesiskumu, negrozot esošo situāciju, Biedrībai vairs nav pamatots lietā piešķirtais trešās personas statuss, jo tiesas spriedums nevar skart biedrības tiesības vai tiesiskās intereses. Līdz ar to trešās personas statuss Biedrībai ir atņemams.

[11] Pieteicējs uzskata, ka /pers. I/, /pers. T/ un /pers. B/ 2019. gada 5. augustā Biedrības vārdā Reģistram iesniegtais pieteikums izmaiņu ierakstīšanai biedrību un nodibinājumu reģistrā (*lietas 38.?44. lapa*) ir fiktīvs, jo kopsapulcē, kurā lemts par Biedrības juridisko adresi un izpildinstitūcijas (amatpersonu) sastāvu, piedalījušās personas, kuras nav bijušas Biedrības biedru statusā.

[12] Reģistrā iesniegto dokumentu izskatīšanas kārtība biedrību un nodibinājumu reģistra vešanai noteikta likuma „Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" 18.[1] pantā.

Saskaņā ar panta pirmo daļu, izskatot iesniegtos dokumentus, Reģistra valsts notārs pārbauda, vai: 1) iesniegti visi likumos paredzētie dokumenti, kurus reģistrē (pievieno lietai) vai uz kuru pamata izdara ierakstu biedrību un nodibinājumu reģistrā; 2) dokumentiem, kurus reģistrē (pievieno lietai) vai uz kuru pamata izdara ierakstu biedrību un nodibinājumu reģistrā, ir juridisks spēks un vai citas formas prasības atbilst normatīvajiem aktiem, kā arī vai ziņu un noteikumu apjoms un saturs atbilst normatīvajiem aktiem un citiem reģistrācijas lietā esošajiem dokumentiem; 3) biedrību un nodibinājumu reģistrā nav reģistrēts cits tiesisks šķērslis.

Savukārt panta otrajā daļā noteikts, ka Reģistra kompetencē neietilpst biedrības vai nodibinājuma lēmuma pieņemšanas faktisko apstākļu pārbaude.

Tādējādi, kā izriet no minētajām tiesību normām, Reģistra uzdevums biedrību un nodibinājumu reģistra vešanā, izskatot pieteikumu par izmaiņu izdarīšanu reģistrā, ir pārbaudīt, vai pieteikumam ir pievienoti šādai reģistrācijai tiesību normās noteiktie dokumenti, kā arī pārbaudīt iesniegto dokumentu atbilstību tiesību normu prasībām. Taču Reģistram nav jāpārbauda pieteikuma pamatā esošā biedrības vai nodibinājuma lēmuma pieņemšanas faktiskie apstākļi. Attiecīgi, tā kā Reģistra kompetencē neietilpst lēmuma pieņemšanas faktisko apstākļu pārbaude, šo apstākļu vērtēšana neietilpst arī administratīvās tiesas kompetencē, lemjot par Reģistra galvenā valsts notāra lēmuma tiesiskumu. Minētais konsekventi atzīts arī Senāta praksē (*sk. Senāta 2020. gada 27. oktobra sprieduma lietā Nr. SKA?433/2020 (ECLI:LV:AT:2020:1027.A420214817.12.S) 6. punktu un tajā minēto judikatūru*).

[13] Pieteicēja arguments, ka iesniegtie dokumenti neatbilst tiesību normu prasībām tā iemesla dēļ, ka tiek apšaubīts protokols par 2019. gada 3. augustā notikušo biedru sapulci (*lietas 36.?37. lapa*), tieši attiecas uz attiecīgo lēmumu pieņemšanas faktisko apstākļu pārbaudi, nevis uz sastādīto un Reģistram iesniegto dokumentu atbilstību juridiskā spēka un vai citas formas prasībām, kā arī tajā iekļauto vai ziņu un noteikumu apjoma normatīvajiem aktiem un citiem reģistrācijas lietā esošajiem dokumentiem. Tāpat izvirzītais līdzīga satura arguments, ka attiecīgajam biedru sapulces protokolam nav juridiskā spēka tādēļ, ka to pieņēmušas personas, kuras nav Biedrības biedri, arīdzan attiecas uz šā dokumenta sastādīšanas faktisko apstākļu izvērtējumu, turpretim Reģistram šajā aspektā ir jāpārbauda vienīgi iesniegto dokumentu atbilstība Dokumentu juridiskā spēka likumā noteiktajām prasībām.

[14] Biedrību un nodibinājumu likuma 45. panta sestā daļa noteic, ka valdes locekļa ievēlēšana vai viņa pilnvaru izbeigšanās piesakāma ierakstīšanai reģistrā, pieteikumam pievienojot biedru sapulces vai citas statūtos noteiktās institūcijas protokola izrakstu ar lēmumu par valdes locekļa ievēlēšanu, pievienojot tam valdes locekļa rakstveida piekrišanu būt par valdes locekli, vai viņa atsaukšanu. Savukārt ziņas, kas ir iekļaujamas biedru kopsapulces protokolā, ir norādītas Biedrību un nodibinājumu likuma 37. panta 4.[1] daļā.

Tiesa konstatē, ka iesniegtie dokumenti izmaiņu reģistrēšanai Biedrības valdē atbilda minētajiem nosacījumiem. Reģistram, saņemot iesniegtos dokumentus un konstatējot to atbilstību likumā noteiktajām prasībām, nebija pamata tos apšaubīt. Arī sākotnējā lēmuma apstrīdēšanas stadijā, uzzinot par citu Biedrības dalībnieku pretenzijām par biedru sapulces sasaukšanas un noturēšanas apstākļiem, tās lemttiesību un pieņemtajiem lēmumiem pēc būtības, nebija pamata uzsākt lietas faktisko apstākļu pārbaudi, jo tas sniegtos ārpus Reģistra kompetences.

[15] Iepriekš minētais nenozīmē, ka Reģistrs vispār nekad nevarētu apšaubīt dokumenta juridisko spēku vai tajā ietverto ziņu un noteikumu apjoma un satura atbilstību normatīvajiem aktiem un citiem reģistrācijas lietā esošajiem dokumentiem, tomēr, kā atzīts Senāta praksē, šādas situācijas iespējamas vienīgi izņēmuma gadījumā – proti, tad, ja minētās neatbilstības ir tieši konstatējamas no Reģistrā iesniegtajiem (iesniedzamajiem) dokumentiem (*sk. Senāta 2020. gada 27. oktobra sprieduma lietā Nr. SKA?433/2020 (ECLI:LV:AT:2020:1027.A420214817.12.S) 9. punktu un tajā minēto judikatūru*).

Izskatāmajā lietā tiesa šādas neatbilstības nekonstatē, un arī pieteicējs nav norādījis uz neatbilstībām, kas būtu izrietējušas tieši no Reģistrā

iesniegtajiem dokumentiem.

[16] Pieteicējs pēc būtības neapstrīd to, ka saskaņā ar likuma normām Reģistra kompetencē neietilpst lēmuma pieņemšanas faktisko apstākļu pārbaude, tomēr pauž savu neapmierinātību ar tām, uzskatot par nepieļaujamu tiesisko situāciju, kurā, kā viņš uzskata, viņam ir faktiski liegtas iespējas aizstāvēt savas tiesiskās intereses no citu personu nelikumīgām darbībām.

Tiesa šādam apsvērumam nepiekrīt. Pirmkārt, jāuzsver tas, ka jebkuras biedrības darbība balstās uz personu brīvprātību piedalīties tās aktivitātēs, kas vērstas uz attiecīgo statūtos noteikto mērķu sasniegšanu. Saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 25. panta otro daļu biedrības statūtos nosakāmi biedru iestāšanās un izstāšanās priekšnoteikumi, biedru sapulces sasaukšanas un lēmumu pieņemšanas kārtība un citi noteikumi. Šā paša likuma 28. panta otrā daļa paredz, ka ikviena biedrība ved savu biedru reģistru, kurā norādīts katra biedra vārds, uzvārds, personas kods (ja tāda nav, – dzimšanas datums, personu apliecinoša dokumenta numurs un izdošanas datums, valsts un institūcija, kas dokumentu izdevusi) un dzīvesvietas adrese (juridiskās personas nosaukums un adrese); informācija par biedrības biedriem ir pieejama tikai attiecīgās biedrības biedriem, kā arī kontrolējošām un tiesībaizsardzības institūcijām. Secināms, ka ikvienas biedrības iekšējo jautājumu kārtošana ir pašas biedrības ziņā. Kā tas redzams arī no izskatāmās lietas gadījuma, problēmu cēlonis ir Biedrības biedru starpā pastāvošās domstarpības, kuras nav tikušas savlaicīgi atrisinātas, iespējams, arī Biedrības iekšējo formālo jautājumu nesakārtotības dēļ, jo citādi nav izskaidrojams konflikts saistībā ar atsevišķu biedru dalību Biedrībā, no kura, pēc būtības, arī izriet pretējie viedokļi par to, kurš ir tiesīgs piedalīties biedru sapulcē, kas ir augstākā pārvaldes institūcija ikvienā biedrībā (*Biedrību un nodibinājumu likuma 34. pants*). Līdz ar to, tiesas ieskatā, ir netaisnīgi atbildību par Biedrības iekšējo jautājumu nesakārtotības izraisītu domstarpību atrisināšanu pārnest uz valsts pārvaldes iestādēm un tiesām, pārmetot tām bezdarbību.

Otrkārt, norādāms, ka jautājums par biedrības biedru sapulcē pieņemto lēmumu tiesiskumu ietilpst vispārējās jurisdikcijas tiesas kompetencē. Apstāklis, ka tiesvedība pati par sevi rada personai zināmas neērtības un resursu patēriņu, kā arī tās ilgums ne vienmēr atbilst privātpersonas vēlamajam priekšstatam par strīda atrisināšanu saprātīgā termiņā, nekādi nevar būt par pamatu, lai Reģistrs pārsniegtu tam likumā noteikto kompetenci un iesaistītos ar strīdus jautājumiem saistīto faktisko apstākļu izvērtēšanā.

[17] Apkopojot visus iepriekš minētos secinājumus, tiesa atzīst, ka Lēmums ir tiesisks.

[18] Tiesas sēdē pieteicējs izteica prasījumu aizliegt Reģistram turpmāk reģistrēt izmaiņas Biedrības valdē un citas izmaiņas, kas attiektos uz iepriekš Biedrības valdes locekļu statusā esošajiem /pers. B/, /pers. I/, /pers. K/, /pers. L/ un /pers. M/.

Tiesa vispirms norāda, ka nav konstatējama tiesību norma (uz tādu nenorādīja arī pieteicējs), uz kuras pamata Reģistrs būtu tiesīgs atteikt reģistrēt par biedrības amatpersonām konkrētus indivīdus. Prasība, kas loģiski izriet no tiesiskā regulējuma, ir tāda, ka par biedrības amatpersonu var būt vienīgi tās dalībnieks jeb biedrs. Citi nosacījumi ir personas pilngadība un rīcībspēja (*Biedrību un nodibinājumu likuma 42. panta trešā daļa*). Tādējādi Reģistram būtu pamats lemt par atteikšanos reģistrēt par amatpersonu vien tādu personu, par kuru Reģistra rīcībā būtu ziņas par neatbilstību šiem kritērijiem. Izskatāmajā gadījumā pieteicējs uzskata, ka /pers. I/ nav bijis Biedrības biedrs pieteikuma par izmaiņu reģistrāciju iesniegšanas brīdī, jo ir bijis izslēgts no Biedrības. Tomēr šādu faktu Reģistram, pieņemot reģistrācijai iesniegtos dokumentus, objektīvi arī nav iespējams pārbaudīt, jo saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 28. panta otrajā daļā noteikto informācija par biedrības biedriem ir pieejama tikai attiecīgās biedrības biedriem. Savukārt strīdus jautājums par dalību biedrībā, proti, vai kāda konkrēta persona ir tikusi uzņemta vai izslēgta no biedrības atbilstoši normatīvajos aktos, tai skaitā biedrības statūtos, noteiktajam, var tikt risināts, ceļot attiecīgu prasību vispārējās jurisdikcijas tiesā. Reģistra un arīdzan administratīvās tiesas kompetencē šādu strīdu risināšana neietilpst.

Pieteicējs acīmredzami vēlas, lai situācija tiktu noregulēta tādā veidā, lai netiktu pieļautas atkārtotas viena otrai sekojošas Biedrības amatpersonu maiņas. Tomēr, kā jau iepriekš norādīts, visupirms tam būtu nepieciešams panākt saskaņu pašas Biedrības iekšienē. Jāņem vērā arī tas, ka likumā nav noteikts ierobežojums tādam biedrības dalībniekam, kurš bijis no tās izslēgts, no jauna būt tajā uzņemtam. Nav noteikts arī ierobežojums tam, cik bieži var notikt biedrības biedru sapulces un pieņemti lēmumi par valdes sastāva maiņu. Turklāt Reģistram katrs saņemtais pieteikums ir jāuzlūko atsevišķi un jāpārbauda, vai katrs no tiem atbilst likuma prasībām un reģistrācijas lietā esošajiem dokumentiem, nevis jāpārbauda, vai secīgi iesniegti pieteikumi atbilst viens otram (*sk. sal. Senāta 2017. gada 30. maija sprieduma lietā Nr. SKA?67/2017 (A420459812) 28. punktu*).

Ievērojot iepriekš minēto, tiesai nav pamata apmierināt šādu prasījumu.

[19] Līdz ar to pieteicēja pieteikums ir jānoraida.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 251. panta sesto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

atņemt biedrībai „Mednieku klubs „Ķeipene”” trešās personas statusu administratīvajā lietā Nr. A420290519.

noraidīt /pers. D/ pieteikumu par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra galvenās valsts notāres 2019. gada 21. oktobra lēmuma Nr. 1?5n/274 atzīšanu par prettiesisku un pienākuma uzlikšanu Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistram aizliegt turpmāk reģistrēt izmaiņas biedrības „Mednieku klubs „Ķeipene”” valdē un citas izmaiņas /pers. B/, /pers. I/, /pers. K/, /pers. L/ un /pers. M/.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Spriedumā ietverto lēmumu par trešās personas statusa atņemšanu biedrība „Mednieku klubs „Ķeipene”” var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot blakus sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis R. Dončenko